

УДК 378.146:61

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО СКЛАДАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ ІНТЕГРОВАНИХ ІСПИТІВ “КРОК”

М. Я. Фурдела

*ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України”*

EXPERIENCE OF ORGANIZATION OF FOREIGN STUDENTS TRAINING AS A PREPARATION TO LICENSING INTEGRATED “KROK” EXAMINATIONS

M. Ya. Furdela

*SHEI “Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky
of MPH of Ukraine”*

У роботі узагальнено досвід та основні методичні підходи підготовки студентів-іноземців до складання ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок”. Наведено поєднання традиційних форм засвоєння навчального матеріалу із використанням нових сучасних технологій та намічені шляхи інтенсифікації передекзаменаційного тренінгу студентів.

The paper summarized the experience and basic methodological approaches to training foreign students for taking the licensing integrated “Krok” exams. Combination of traditional forms of learning with use of modern technologies and the ways of intensification of preparation before examination were presented.

Вступ. Система ліцензійних інтегрованих іспитів є комплексом засобів стандартизованої діагностики рівня професійної компетентності та якості підготовки медичних фахівців. Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності рівня професійної компетентності випускника мінімально необхідному рівню згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти. Наказом МОЗ України № 7 у 1999 році при МОЗ України створено Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою медичною освітою. Починаючи з 2002 року, медичний ліцензійний іспит став обов’язковим для випускників медичних (фармацевтичних) навчальних закладів [1].

Світова практика засвідчує, що підготовка кадрів з іноземних громадян є складовою частиною діяльності провідних вищих закладів освіти з урахуванням таких обставин:

– контингент іноземних громадян, які навчаються у вищому навчальному закладі, значною мірою впливає на його визнання у світовій системі вищої освіти, суттєво підвищує його рейтинг на міжнародному рівні;

– випускники з числа іноземних громадян є носіями інформації в зарубіжних країнах про конкретний вищий навчальний заклад та систему вищої освіти країни;

– випускники-іноземці є потенційними партнерами в зовнішньо-економічних, політичних стосунках держави;

© М. Я. Фурдела

– навчання іноземних громадян є прямою інвестицією в систему освіти України [2].

Перші іноземці були прийняті на навчання в Тернопільську державну медичну академію у вересні 1997 року. З того часу їх кількість у стінах нашого навчального закладу постійно зростала і в 2013–2014 навчальному році уже більше 1300 студентів з близько 60 країн світу здобувають освіту у Тернопільському державному медичному університеті [3]. Враховуючи динаміку зростання кількості іноземних громадян у нашому університеті, щороку усе більша кількість студентів-іноземців складає ліцензійні інтегровані іспити “Крок”. Результати, отримані при складанні даних ліцензійних іспитів, є об’єктивним відображенням рівня підготовки медичних фахівців. Звичайно, що основною складовою успішного складання іспиту “Крок” є систематичне вивчення навчального матеріалу, однак важливу роль відіграють методичні питання організації підготовки до іспиту власне напередодні його складання.

Метою нашої роботи було проведення аналізу результатів складання ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок” студентами-іноземцями за останні п’ять років та узагальнення досвіду підготовки студентів іноземного факультету до складання іспиту.

Основна частина. На нашу думку, найбільш повно відображають рівень підготовки фахівців резуль-

тати складання іспиту “Крок 2”, оскільки даний іспит складається на останньому році навчання. Окрім того, студенти, які одержали незадовільну оцінку на тестовому екзамені “Крок 2”, можуть повторно його скласти один раз не раніше ніж через рік протягом

трьох років. Проаналізовані результати складання іспиту “Крок 2 MEDICINE” студентами-громадянами іноземних держав на пряму підготовки “Лікувальна справа” за період 2009–2013 роки (табл. 1).

Таблиця 1. Результати державного тестування “Крок 2 MEDICINE” студентами-іноземцями 6 курсу Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського

Рік складання іспиту	Кількість студентів	Загальний відсоток правильних відповідей, %	Кількість студентів, які не склали іспит
2009	83	68,7	0
2010	66	66,3	2
2011	36	92,7	0
2012	12	77,7	0
2013	42	67,9	4

Нами також проведений аналіз результатів складання іспиту “Крок 2 MEDICINE” за субтестами у

відсотках правильних відповідей за даний період (табл. 2).

Таблиця 2. Результати державного тестування “Крок 2 MEDICINE” студентами-іноземцями 6 курсу за субтестами

Рік складання іспиту	Кількість студентів	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль
2009	83	68,7	71,6	64,7	72,8	68,1
2010	66	66,9	60,3	63,8	60,5	61,4
2011	36	88,5	96,6	97,6	93,4	93,6
2012	12	80,4	75,2	81	74,1	72,6
2013	42	69,9	64,3	65,9	73,8	63,8

Результати, представлені у таблицях 1 та 2, свідчать про зростання як загального відсотка правильних відповідей, так і відсотка правильних відповідей за певним профілем до 2011 року. На нашу думку, зростання цього показника було обумовлене створенням в університеті чотирьох випускаючих кафедр, колектив яких було сформовано із числа найбільш досвідчених англійських викладачів. Окрім того, починаючи із 2011 року, Центр тестування почав оприлюднювати базу тестових ситуаційних завдань. Починаючи із 2012 року, цей показник почав знижуватись, що обумовлено рядом об’єктивних причин. Насамперед, це розширення англійської бази тестових завдань, підвищення рівня складності ситуаційних задач, зміна контингенту випускників. Якщо у 2009–2011 роках переважали випускники з країн Південної та Південно-Східної Азії (Індія, Пакистан, Малайзія), то у 2012–2013 роках основна маса випускників була із країн Африки та Близького Сходу (Нігерія, Ірак), у яких мотиваційна складова підготовки, а також рівень володіння англійською мовою, в силу ряду обставин, є нижчими.

У Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського щороку проводиться ряд заходів, спрямованих на підготовку студентів-іноземців до складання ліцензійних іспитів. Перш за все, це розбір тематичних ситуаційних завдань на кожному практичному занятті впродовж шостого року навчання на кожній із кафедр факультету іноземних студентів. Деканатом факультету іноземних студентів двічі на рік проводяться ректорські зрізи знань, на яких використовуються ситуаційні тестові завдання із двох попередніх років. Це дає змогу визначити рівень підготовки кожного окремого студента та прогнозувати ймовірність успішного складання ним іспиту, оскільки в екзаменаційних буклетах за два попередні роки наявна так звана “якірна група запитань”, яка може скласти від 30 до 50 відсотків запитань у буклеті поточного року. Проведення ректорських зрізів знань дозволяє також сформулювати “групи ризику” з числа студентів, які дали найменшу кількість правильних відповідей при проведенні пробного претестування.

Ще одним напрямком у підготовці студентів іноземного факультету до складання іспиту “Крок” є щоденний тестовий контроль у системі MOODLE. З самого початку роботи системи MOODLE у тести були включені ситуаційні задачі типу “Крок”, які були створені силами викладачів відповідних кафедр. Починаючи з 2012 року, до бази щоденного тестового контролю на кожній кафедрі включено також ситуаційні завдання, люб’язно надані Центром тестування. Ці ж ситуаційні задачі також представлені у семестровому модульному контролі, який проводиться навчально-науковим відділом незалежного тестування знань студентів, та складають 10 % тестів з відповідного модуля.

Важливою складовою підготовки іноземних студентів до складання ліцензійних іспитів є проведення тематичних консультацій на відповідних кафедрах університету протягом двох–трьох тижнів перед самим складанням іспиту. Проведення цих консультацій обумовлено тим, що в екзаменаційних буклетах наявні завдання із дисциплін, які вивчалися на 4–5 курсах, таких, як психіатрія, неврологія, офтальмологія, отоларингологія, нейрохірургія, фтизіатрія, онкологія, променева діагностика, радіаційна медицина, клінічна фармакологія, медична генетика і т. д. Під час цих консультацій викладач відповідної кафедри проводить розбір ситуаційних задач з екзаменаційної бази та задач із буклетів за попередні роки, навчає методичних підходів до розв’язання цих завдань, а також правильно розподілити час, який виділений на вирішення завдань. Це дозволяє “освіжити” знання, отримані на попередніх курсах.

Останнім часом в INTERNET з’явився ряд сайтів, які пропонують проходження он-лайн тестування у режимі навчання, або у режимі тесту. Ці сайти також використовують бази ситуаційних задач Центру тестування. Проходження такого он-лайн тестування дозволяє самому студенту оцінити свої шанси на успішне складання ліцензійного іспиту.

Ще однією важливою складовою підготовки студентів-іноземців до складання ліцензійних інтегрованих іспитів є широке залучення англійськомовних викладачів університету до складання тестових завдань з

метою доповнення бази Центру тестування. У Тернопільському державному медичному університеті на кожній кафедрі силами викладачів сформована власна тестова база, у тому числі і англійською мовою. Доцільно щорічно максимально поповнювати банк тестових завдань Центру тестування ситуаційними задачами “власного виробництва”, що у підсумку призведе до збільшення ймовірності потрапляння цих завдань в екзаменаційний буклет.

Підсумовуючи вищевказане, хочеться зазначити, що в Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського, силами деканату факультету іноземних студентів та за безпосередньої участі більшості англійськомовних викладачів, щорічно проводиться цілий комплекс заходів, спрямованих на покращення результатів складання ліцензійних іспитів студентами-іноземцями. Однак, враховуючи той факт, що, починаючи із січня 2014 року, Центр тестування підвищує прохідний бал з 50,5 % до 60,5 %, а також забезпечує повну прозорість процедури проведення іспиту, шляхом встановлення веб-камери, необхідно шукати нові інноваційні методи підготовки як іноземних, так і вітчизняних студентів до складання іспитів “Крок”.

Висновки: 1. У Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського постійно проводиться різнопланова підготовка до складання ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок”.

2. Необхідно мотивувати іноземних студентів до систематичного вивчення навчального матеріалу з використанням усіх можливих інноваційних методик підготовки, до самостійного опрацювання тестових баз шляхом проходження он-лайн тестування.

3. Доцільно, на підставі результатів претестування, формувати “групи ризику” із числа студентів, які дали найменшу кількість правильних відповідей, та прицільно працювати із ними під час проведення тематичних консультацій.

4. Важливу роль в отриманні позитивного результату на іспитах “Крок” відіграє вміння студента правильно розподілити час, відведений для іспиту, та навик роботи із тестовими завданнями екзаменаційного буклета.

Література

1. Методичні рекомендації з підготовки до ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок 1” і “Крок 2” (для студентів) / [В. Ф. Москаленко, О. П. Яворовський, Я. В. Цехмістер та ін.]. – Київ : НМУ, 2007. – 14 с.

2. Особливості викладання теоретичних дисциплін студентам факультету підготовки іноземних громадян у вищих медичних навчальних закладах / Т. В. Князевич-Чорна,

М. І. Гришук, О. Г. Попадинець, О. В. Бойко // Медична освіта. – 2011. – № 4. – С. 17–20.

3. Корда М. М. Навчання іноземних студентів в Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського: історія і перспективи / М. М. Корда // Медична освіта. – 2012. – № 1. – С. 113–119.